

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่อง แนวทางการพัฒนางานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา 1) ระเบียบปฏิบัติตามบทบาทการพัฒนางานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา และ 2) แนวทางการพัฒนางานวิชาการตามบทบาทผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 มีวิธีการดำเนินการวิจัย 2 ขั้นตอน คือ ขั้นตอนที่ 1 ศึกษาการปฏิบัติตามบทบาทการพัฒนางานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา กลุ่มตัวอย่าง คือ หัวหน้างานวิชาการหรือครูวิชาการ จำนวน 123 คน ซึ่งได้มาโดยการสุ่มกลุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้นภูมิ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสอบถามชนิดมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ ที่มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.97 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ขั้นตอนที่ 2 ศึกษาแนวทางการพัฒนางานวิชาการตามบทบาทผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 โดยการสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิ 5 คน เลือกแบบเจาะจง ซึ่งมีคุณสมบัติ คือ เป็นผู้ทรงคุณวุฒิด้านวัดผลประเมินผลการศึกษา จำนวน 2 ท่าน และผู้อำนวยการโรงเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง โดยดูจากผลการทดสอบการศึกษาในระดับชาติขั้นพื้นฐาน (Ordinary nation education test: O-net) สูงกว่าระดับประเทศ ในปีการศึกษา 2559 - 2560 ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 จำนวน 3 ท่าน ผู้ให้ข้อมูลในการวิจัย ได้แก่ ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 5 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้าง การวิเคราะห์ข้อมูลด้วยการวิเคราะห์เนื้อหา

สรุปผลการวิจัย

ผู้วิจัยสรุปผลการวิจัยดังนี้

1. ครูหัวหน้างานวิชาการหรือครูวิชาการ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 ส่วนใหญ่เป็น เพศหญิง จำนวน 77 คน คิดเป็นร้อยละ 67.00 รองลงมา เพศชาย 38 คน คิดเป็นร้อยละ 33 อายุช่วงอายุที่ตอบแบบสอบถามสูงที่สุด คือ ระหว่าง 50 ปีขึ้นไป จำนวน 52 คน คิดเป็นร้อยละ 45.20 รองลงมา คือ ช่วงอายุ 40-49 ปี จำนวน 30 คน คิดเป็นร้อยละ 26.10 และค่าต่ำที่สุด คือ อายุต่ำกว่า 30 ปี คิดเป็นร้อยละ 5.20 วุฒิการศึกษาระดับปริญญา ค่าสูงสุด คือ ปริญญาโทจำนวน 59 คน คิดเป็นร้อยละ 51.30 รองลงมา คือ ปริญญาตรี 56 คน คิดเป็นร้อยละ

48.70 ประสบการณ์ในการปฏิบัติการหน้าที่หัวหน้างานวิชาการหรือครูวิชาการ ค่าสูงสุด คือ ต่ำกว่า 10 ปีขึ้นไป จำนวน 42 คน คิดเป็นร้อยละ รองลงมา คือ 30 ปีขึ้นไป จำนวน 38 คน คิดเป็นร้อยละ 33 และ ค่าต่ำที่สุด คือ 20 - 29 ปี จำนวน 17 คน คิดเป็นร้อยละ 14.80

2. ระดับการปฏิบัติตามบทบาทการพัฒนางานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 ระดับการปฏิบัติตามบทบาทผู้นำวิชาการอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.26$) และเมื่อพิจารณาเป็นด้าน พบว่า มีระดับการปฏิบัติตามอยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยเรียงลำดับตามค่าเฉลี่ยจากสูงมาต่ำ คือ ด้านมนุษยสัมพันธ์และการสื่อสาร ($\bar{X} = 4.32$) ทักษะด้านความรู้และการเป็นผู้นำวิชาการ ($\bar{X} = 4.31$) ทักษะด้านบริหารจัดการที่ดี และความคิดสร้างสรรค์ ($\bar{X} = 4.29$) ทักษะด้านความคิดรวบยอด ($\bar{X} = 4.19$) และทักษะด้านการนิเทศ ($\bar{X} = 4.17$) เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า

2.1 บทบาทผู้นำวิชาการในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.31$) ค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ผู้บริหาร โรงเรียนส่งเสริมให้ครูคัดเลือกหนังสือหรือแบบเรียนที่มีคุณภาพมาใช้ในสถานศึกษา ($\bar{X} = 4.51$) รองลงมา คือ ผู้บริหาร โรงเรียนส่งเสริมให้ครูมีส่วนร่วมในการกำหนดเป้าหมายพันธกิจในการพัฒนางานด้านวิชาการของโรงเรียน ($\bar{X} = 4.43$) และผู้บริหาร โรงเรียนส่งเสริมครูและบุคลากรให้จัดทำโครงการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ($\bar{X} = 4.43$) และค่าต่ำที่สุด คือ ผู้บริหาร โรงเรียนส่งเสริมให้มีการทำวิจัยในชั้นเรียนเพื่อพัฒนางานการจัดการเรียนรู้ ($\bar{X} = 4.08$)

2.2 บทบาทบริหารจัดการที่ดีในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.29$) ค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ผู้บริหาร โรงเรียนส่งเสริมให้ครูเกิดความร่วมมือระหว่างครูในการปรับปรุงและพัฒนางานวิชาการในโรงเรียน ($\bar{X} = 4.37$) รองลงมา คือ ผู้บริหาร โรงเรียนมีส่วนร่วมในกำหนดนโยบายยุทธศาสตร์ในการพัฒนางานวิชาการเพื่อเพิ่มผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ($\bar{X} = 4.35$) และค่าต่ำที่สุด คือ ผู้บริหาร โรงเรียนจัดเวลา จัดสถานที่ให้ครูมีโอกาสพบปะพูดคุยแลกเปลี่ยนความคิดเห็นในการจัดการเรียนรู้กับครูท่าน ($\bar{X} = 4.15$)

2.3 บทบาทมนุษยสัมพันธ์และการสื่อสารในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.30$) ค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ผู้บริหาร โรงเรียนยกย่องให้กำลังใจครูและนักเรียนที่ปฏิบัติงานดีเด่น ($\bar{X} = 4.40$) รองลงมา คือ ผู้บริหาร โรงเรียนใช้หลักการบริหารแบบกัลยาณมิตรและยอมรับความคิดเห็นของผู้อื่น ($\bar{X} = 4.35$) และค่าต่ำที่สุด คือ ผู้บริหาร โรงเรียนประชุมชี้แจงเกี่ยวกับเป้าหมายด้านวิชาการของโรงเรียนให้กับครูและบุคลากรที่เกี่ยวข้องได้ทราบ ($\bar{X} = 4.23$)

2.4 บทบาทการนิเทศในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.17$) ค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ผู้บริหาร โรงเรียนบริหารจัดการการใช้เวลาในการจัดการเรียนรู้ ($\bar{X} = 4.37$) รองลงมาคือ ผู้บริหาร โรงเรียนส่งเสริมการประเมินตนเองของครูในโรงเรียน ($\bar{X} = 4.24$) และผู้บริหาร โรงเรียนช่วย

สนับสนุนให้กำลังใจแก่ครูในการนำผลประเมินการทำงานมาปรับปรุงการทำงานของตนเอง ($\bar{X} = 4.24$) และค่าต่ำที่สุด คือ ผู้บริหาร โรงเรียนให้ข้อมูลย้อนกลับแก่ครูเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้หลังสังเกตการจัดการเรียนรู้ ($\bar{X} = 3.95$)

2.5 บทบาทการสร้างความคิดรวบยอดในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.19$) ค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ผู้บริหาร โรงเรียนนำข้อมูลผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนจัดทำแผนพัฒนาผลสัมฤทธิ์ของโรงเรียนต่อไป ($\bar{X} = 4.33$) รองลงมา คือ ผู้บริหาร โรงเรียนสามารถนำเป้าหมายพันธกิจ ในการพัฒนางานด้านวิชาการของโรงเรียนไปใช้ในการปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ ($\bar{X} = 4.25$) และค่าต่ำที่สุด คือ ผู้บริหาร โรงเรียนประเมินผลความสามารถของครูกลุ่มงานวิชาการ เพื่อเป็นแนวทางปรับปรุงวิธีการทำงานที่ดีขึ้น ($\bar{X} = 4.07$)

3. แนวทางการพัฒนางานวิชาการตามบทบาทผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระนองศรีอยุธยา เขต 1 มีการดำเนินการดังต่อไปนี้

ด้านที่ 1 บทบาทผู้นำวิชาการ

1. ผู้อำนวยการโรงเรียน จัดประชุมครูหรือใช้กระบวนการ PLC เพื่อร่วมกันกำหนดเป้าหมาย พันธกิจในการพัฒนางานด้านวิชาการของสถานศึกษาและนำสู่การปฏิบัติโดยกำหนดไว้ในกลยุทธ์หรือโครงการของโรงเรียน

2. ผู้อำนวยการโรงเรียนส่งเสริมให้ครูประจำชั้นบันทึกผลการเรียนของนักเรียน นำมาเข้าที่ประชุม เพื่อร่วมกันตั้งเป้าหมายผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของโรงเรียน นำเป้าหมายผลสัมฤทธิ์มาจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาและโครงการต่าง ๆ เช่น โครงการสอนซ่อมเสริมโดยเน้นการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่เหมาะสมกับสาระ

ด้านที่ 2 บทบาทด้านบริหารจัดการที่ดีและความคิดสร้างสรรค์

1. ผู้อำนวยการโรงเรียนส่งเสริมให้ครูทำงานร่วมกัน และพัฒนา 2 ประการ คือ ด้านความรู้ และด้านคุณธรรม โดยจัดชั่วโมง PLC ภายในกลุ่มสาระ เพื่อให้เกิดความร่วมมือกันในการพัฒนาการจัดการเรียนการสอน

2. ผู้อำนวยการโรงเรียนจัดประชุมครู เพื่อกำหนดร่วมกำหนดนโยบาย ยุทธศาสตร์ในการพัฒนางานวิชาการของโรงเรียน

3. ผู้อำนวยการโรงเรียนแจ้งให้ครูรับทราบเป้าหมายของหลักสูตรสถานศึกษา (Input) ครูออกแบบการจัดการเรียนรู้ จัดทำแผนการจัดการเรียนรู้เพื่อให้บรรลุเป้าหมายของหลักสูตร (Process) และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนบ่งบอกประสิทธิภาพของการนำหลักสูตร ไปสู่การจัดการเรียนรู้ (Output)

ด้านที่ 3 บทบาทด้านมนุษยสัมพันธ์และการสื่อสาร

1. ผู้อำนวยการโรงเรียน ชมเชยครูและนักเรียนที่มีผลงานดีเด่นหรือปฏิบัติงานดีเด่น มอบเกียรติบัตรและเผยแพร่ผลงานเพื่อประกาศเกียรติคุณ มอบของขวัญในวันสำคัญโดยเสมอภาคกัน และพิจารณาความดีความชอบของครูตามคุณภาพการปฏิบัติงาน
2. ผู้อำนวยการพูดคุยถามทุกข์สุข ให้คำแนะนำ คำชมเชย ส่งเสริมให้ครูช่วยเหลือกันในห้องเรียน หากมีข้อควรแก้ไขปรับปรุงควรบอกกล่าวตักเตือน จัดทำคู่มือครูเพื่อให้ครูศึกษาแนวทางการปฏิบัติงานในโรงเรียน
3. ผู้อำนวยการโรงเรียนใช้แอปพลิเคชัน ไลน์ (Application line) เฟซบุ๊ก (Facebook) ประชาสัมพันธ์กิจกรรมและข่าวสารของโรงเรียน ไปถึงคณะกรรมการโรงเรียน เครือข่ายผู้ปกครอง จัดทำป้ายประชาสัมพันธ์ ประชาสัมพันธ์ลงในหนังสือพิมพ์ โทรทัศน์จึงจะได้รับการสนับสนุนที่ดีจากผู้ปกครอง ชุมชนและนักเรียน

ด้านที่ 4 บทบาทด้านการนิเทศ

1. ผู้อำนวยการโรงเรียนนิเทศเพื่อส่งเสริมให้ครูใช้เวลาในการจัดการเรียนรู้ให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุด โดยการนิเทศ 3 รูปแบบ คือ 1) นิเทศโดยผู้อำนวยการโรงเรียน โดยใช้เทคโนโลยีช่วยนิเทศออนไลน์ 2) นิเทศแบบคลินิกจากผู้เชี่ยวชาญเฉพาะสาขาจากภายนอก และ 3) นิเทศโดยศึกษานิเทศก์ร่วมผู้เชี่ยวชาญภายนอก และผลของการนิเทศคือเพื่อพัฒนากระบวนการจัดการเรียนรู้ให้มีประสิทธิภาพสูงสุด
2. ผู้อำนวยการโรงเรียนให้ครูจัดทำประเมินสะสมผลงาน และจัดทำSAR เพื่อประเมินตนเอง ส่งผู้อำนวยการโรงเรียนทุกภาคเรียน และคณะครูร่วมกันทำ AAR สรุปกิจกรรมหรือโครงการที่ตนเองรับผิดชอบ
3. ผู้อำนวยการโรงเรียนให้ครูทุกท่านมีสมุดนิเทศ และมีการนิเทศอย่างน้อยเดือนละ 1 ครั้ง เมื่อมีข้อควรแก้ไขจากการนิเทศจะบันทึกลงในสมุดและครูเซ็นรับทราบ จากนั้นครูต้องศึกษาหาความรู้ วิธีการสอนที่สามารถแก้ไขและพัฒนากระบวนการจัดการเรียนรู้ให้มีประสิทธิภาพ บันทึกลงในสมุดนิเทศ และเสนอผู้อำนวยการโรงเรียนต่อไป
4. ผู้อำนวยการโรงเรียนแจ้งข้อควรปรับปรุงจากการนิเทศ ควรใช้การพูดคุยเป็นการส่วนตัว หรือใช้กระบวนการ PLC โดยผู้อำนวยการโรงเรียนและครูที่เกี่ยวข้องพูดคุยถึงข้อควรปรับปรุง วิธีการแก้ปัญหา เพื่อหาแนวทางการพัฒนากระบวนการจัดการเรียนรู้ร่วมกันและพูดคุยให้กำลังใจซึ่งกันและกัน

ด้านที่ 5 บทบาทด้านความคิดรวบยอด

1. ผู้อำนวยการ โรงเรียนให้ครูวิเคราะห์ผลสัมฤทธิ์ของนักเรียน นำผลสัมฤทธิ์ของนักเรียนมาร่วมประชุม เพื่อจัดทำแผนพัฒนาผลสัมฤทธิ์ของสถานศึกษาร่วมกัน นำไปสู่การปฏิบัติ โดยการจัดทำโครงการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของโรงเรียน
2. ผู้อำนวยการ โรงเรียนจัดประชุมครูเพื่อแจ้งเป้าหมายและพันธกิจในการพัฒนางานวิชาการของโรงเรียนที่เป็นไปตามความต้องการของผู้ปกครอง การพัฒนางานวิชาการจึงจะได้รับการสนับสนุนที่ดียิ่งกว่า องค์กรบริหารส่วนจังหวัด ชุมชนและผู้ปกครอง
3. ผู้อำนวยการ โรงเรียนศึกษานโยบายและส่งข้อมูลทางแอปพลิเคชัน ไลน์ (Application line) ให้หัวหน้างานที่เกี่ยวข้องศึกษา แล้วจึงจัดประชุมเพื่อหาแนวทางการปฏิบัติที่บูรณาการงานนโยบายและงานประจำของครู เพื่อลดภาระงานให้แก่ครู
4. ผู้อำนวยการ โรงเรียนเรียงลำดับความสำคัญและความเร่งด่วนของงานเสมอ บูรณาการงานที่สามารถทำได้เพื่อลดภาระงาน และจัดทำปฏิทินของงานทำให้การปฏิบัติงานและการแก้ปัญหาดำเนินการได้ทันเวลา

อภิปรายผล

1. ระดับการปฏิบัติตามบทบาทการพัฒนางานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ซึ่งเรียงลำดับจากค่าเฉลี่ยมากไปหาน้อย ดังนี้ บทบาทมนุษยสัมพันธ์และการสื่อสาร บทบาทผู้นำวิชาการ บทบาทบริหารจัดการที่ดี บทบาทการสร้างความคิดรวบยอด และบทบาทการนิเทศ ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ มณฑา รักษาพันธ์ (2551, หน้า 123 - 125) ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหาร โรงเรียนกับผลการบริหารงานวิชาการตามความคิดเห็นของครูในโรงเรียนสังกัดเทศบาล จังหวัดอ่างทอง พบว่า ผู้บริหารโรงเรียนมีภาวะผู้นำทางวิชาการอยู่ในระดับมาก เช่นเดียวกับ ผลการวิจัยของ ไชยา กรมแสง (2553, หน้า 60 - 70) ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำทางวิชาการกับการประกันคุณภาพการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระแก้ว เขต 2 พบว่า ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระแก้ว เขต 2 อยู่ในระดับมาก คือ ด้านมุมมองต่อแนวโน้มการเปลี่ยนแปลงด้านหลักสูตร ด้านการประเมินผล อยู่ในระดับมาก คือ ด้านมุมมองต่อแนวโน้มการเปลี่ยนแปลงด้านหลักสูตร ด้านการประเมินผลการเรียนรู้ของนักเรียน ด้านการวางแผนเพื่อพัฒนาความก้าวหน้าในวิชาชีพของครู ด้านการจัดโครงการสำหรับเด็กที่มีความต้องการพิเศษ และด้านการประเมินผลการสอนของครู สอดคล้องกับงานวิจัยของ สุชฎทัย จันทร์ทรงกลด (2558, หน้า 80 - 83) ได้ศึกษาภาวะผู้นำ

ทางวิชาการของผู้บริหาร โรงเรียนในจังหวัดจันทบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 17 ผลการวิจัยพบว่า ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหาร โรงเรียนในจังหวัดจันทบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 17 โดยรวม และรายด้านอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณา รายด้าน โดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อยสามอันดับแรก ได้แก่ ด้านการจัดให้ส่งเสริมสภาพการ เรียนรู้ ด้านการส่งเสริมให้มีการพัฒนาวิชาชีพ และด้านการพัฒนาและเสริมสร้างมาตรฐานด้าน วิชาการ ส่วนด้านการตรวจสอบความก้าวหน้าของนักเรียน มีภาวะผู้นำทางวิชาการเป็นอันดับ สดท้าย และ มาโนช เสงยศมาก (2559, หน้า 115) ได้ศึกษาภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหาร โรงเรียนที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพของโรงเรียนเอกชนในจังหวัดบุรีรัมย์ พบว่า ภาวะผู้นำทาง วิชาการของผู้บริหาร โรงเรียนที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพของโรงเรียนเอกชนในจังหวัดบุรีรัมย์ โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมากเรียงลำดับตามค่าเฉลี่ยจากมากที่สุดดังนี้ ได้แก่ ด้านการจัดการ ส่งเสริมสภาพการเรียนรู้ของนักเรียน ด้านการทำงานเป็นทีม ด้านการนิเทศและประเมินผลการ สอน ด้านการประสานงานการนำหลักสูตรไปใช้ ด้านการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนและ ชุมชน ด้านการส่งเสริมให้มีการพัฒนาวิชาชีพครู ด้านการกำหนดเป้าหมายโรงเรียน ตามลำดับ

ทั้งนี้เนื่องมาจากผู้บริหาร โรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา พระนครศรีอยุธยา เขต 1 มีการแสดงออกให้ครูได้รับรู้อย่างชัดเจนว่าให้ความใส่ใจทักษะผู้นำทาง วิชาการ นำมาซึ่งผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียน มีการปฏิบัติอย่างสม่ำเสมอและทำให้ผู้ร่วมงาน และผู้มีส่วนเกี่ยวข้องเชื่อถือ ยอมรับ ศรัทธาและร่วมมือปฏิบัติงาน ตามภารกิจจนบรรลุผลเป้าหมาย ของโรงเรียนอย่างมีประสิทธิภาพเป็นที่ยอมรับของผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง ชุมชนและสังคม จากเหตุผล ดังกล่าวจึงส่งผลให้ค่าเฉลี่ยโดยรวมของระดับระดับการปฏิบัติตามบทบาทการพัฒนางานวิชาการ ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้เนื่องมาจากผู้บริหาร โรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 มีการแสดงออกให้ครูได้รับรู้อย่างชัดเจนว่าให้ความใส่ใจ ทักษะผู้นำทางวิชาการ นำมาซึ่งผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียน มีการปฏิบัติอย่างสม่ำเสมอและ ทำให้ผู้ร่วมงานและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องเชื่อถือ ยอมรับ ศรัทธาและร่วมมือปฏิบัติงาน ตามภารกิจจน บรรลุผลเป้าหมายของโรงเรียนอย่างมีประสิทธิภาพเป็นที่ยอมรับของผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง ชุมชนและ สังคม จากเหตุผลดังกล่าวจึงส่งผลให้ค่าเฉลี่ยโดยรวมของระดับระดับการปฏิบัติตามบทบาทการ พัฒนางานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา พระนครศรีอยุธยา เขต 1 ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก

2. แนวทางการพัฒนางานวิชาการตามบทบาทผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขต พื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1

2.1 บทบาทผู้นำวิชาการ มีแนวทางการพัฒนา ดังนี้ 1) ผู้อำนวยการโรงเรียนจัดประชุมครูหรือใช้กระบวนการ PLC เพื่อร่วมกันกำหนดเป้าหมาย พันธกิจในการพัฒนางานด้านวิชาการของสถานศึกษาและนำสู่การปฏิบัติโดยกำหนดไว้ในกลยุทธ์หรือโครงการของโรงเรียน และ 2) ผู้อำนวยการโรงเรียนส่งเสริมให้ครูประจำชั้นบันทึกผลการเรียนของนักเรียนนำมาเข้าที่ประชุม เพื่อร่วมกันตั้งเป้าหมายผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของโรงเรียน นำเป้าหมายผลสัมฤทธิ์มาจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาและโครงการต่าง ๆ เช่น โครงการสอนซ่อมเสริมโดยเน้นการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่เหมาะสมกับสาระ สอดคล้องกับแนวคิดของ กนกอร สมปราชญ์ (2560, หน้า 5) พบว่า การปฏิบัติของภาวะผู้นำการเรียนรู้ ได้แก่ 1) การสร้างวิสัยทัศน์ร่วมและมุ่งเน้นการเรียนรู้ 2) การค้นหาปัจจัยที่ทำให้เป้าประสงค์สำเร็จ 3) การพัฒนาความสัมพันธ์กับบุคคลทั้งภายในและภายนอกโรงเรียน และความไว้วางใจ 4) การคิดหาวิธีการและกลยุทธ์ 5) การออกแบบการเรียนรู้ในลักษณะ Backward mapping 6) การสร้างเครือข่ายพันธมิตรให้เพิ่มขึ้น 7) การสร้างอัตลักษณ์และแนวปฏิบัติที่ดี 8) การนำเอาค่านิยมที่ดีมาใช้ 9) การเปลี่ยนห้องสมุดมาเป็นศูนย์เรียนรู้ และ 10) วิจัยและพัฒนา ผลสืบเนื่องจากการมีภาวะผู้นำทางการเรียนรู้ทั้งต่อตนเองทำให้เกิดประสิทธิภาพการจัดการเรียนรู้ของครู และส่งผลต่อคุณภาพการศึกษา รวมทั้งการสร้างองค์ความรู้ใหม่ทางวิชาการและวิชาชีพ

จากการอภิปรายข้างต้นแสดงให้เห็นว่า ผู้บริหารโรงเรียนควรนำความรู้ของตนร่วมกับครูกำหนดเป้าหมาย พันธกิจในการพัฒนางานด้านวิชาการของสถานศึกษา การจัดประชุม หรือใช้กระบวนการ PLC เพื่อจัดทำโครงการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ดูแลติดตามผลเป็นรายบุคคล และพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน โดยวิธีการที่เหมาะสมกับผู้เรียน เมื่อครูมีส่วนร่วมครูจะเกิดความตระหนัก และนำไปสู่การปฏิบัติที่เป็นรูปธรรม สามารถบรรลุเป้าหมาย และพันธกิจของสถานศึกษาที่กำหนดไว้

2.2 บทบาทบริหารจัดการที่ดี มีแนวทางการพัฒนา ดังนี้ 1) แนวทางส่งเสริมให้ครูเกิดความร่วมมือระหว่างครูในการปรับปรุงและพัฒนางานวิชาการในสถานศึกษา คือ ส่งเสริมให้ครูทำงานเป็นกลุ่มและใช้กระบวนการ PLC เพื่อตั้งเป้าหมายในการปรับปรุงพัฒนางานวิชาการร่วมกัน 2) แนวทางในการจัดทำนโยบาย ยุทธศาสตร์ในการพัฒนางานวิชาการเพื่อเพิ่มผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่ดีและเหมาะสมกับสถานศึกษา คือ โรงเรียนตั้งเป้าหมายผลสัมฤทธิ์ของปีการศึกษา จัดประชุมเพื่อกำหนดนโยบาย ยุทธศาสตร์ในการพัฒนางานวิชาการเพื่อเพิ่มผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และ 3) แนวทางส่งเสริมและสนับสนุนให้ครูนำหลักสูตรสถานศึกษาไปใช้ในการจัดการเรียนรู้ให้มีประสิทธิภาพ คือ ผู้บริหารโรงเรียนสร้างความตระหนักให้ครูนำหลักสูตรสถานศึกษามาใช้ โดยแจ้งให้ครูรับทราบเป้าหมายของหลักสูตรสถานศึกษา ครูออกแบบการจัดการเรียนรู้จัดทำ

แผนการเรียนรู้เพื่อให้บรรลุเป้าหมายของหลักสูตร ทั้งนี้สอดคล้องกับงานวิจัยของ พัชรี กุมภีโร (2554, หน้า 7) ที่กล่าวว่า การแสดงออกในการปฏิบัติงาน ด้านการบริหารสถานศึกษาของผู้บริหารที่แสดงศักยภาพของการเป็นผู้นำ เพื่อพ้องคำสู่เป้าหมายแห่งความสำเร็จต้องมีการจัดการหรือทำงานที่เป็นกระบวนการทำให้ผู้ร่วมงานมีการยอมรับ เชื่อมั่น ศรัทธา ภาคภูมิใจ และไว้วางใจในความสามารถของผู้บริหาร เน้นความสำคัญด้านค่านิยมความเชื่อ และการมีเป้าหมายที่ชัดเจน มีความมั่นใจที่จะเอาชนะอุปสรรค

จากการอภิปรายข้างต้นแสดงให้เห็นว่า การบริหารงานวิชาการในโรงเรียนควรให้ครูมีส่วนร่วมในการกำหนดนโยบาย ยุทธศาสตร์ และแนวทางการนำหลักสูตรสถานศึกษาไปใช้ในการพัฒนางานวิชาการเพื่อเพิ่มผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ซึ่งจะทำให้ผู้บริหาร โรงเรียนและครูได้พูดคุยกันมากขึ้น เกิดความเข้าใจและความร่วมมือทำงานเป็นกลุ่มภายในโรงเรียน ผลที่ต้องการให้เกิดขึ้นคือผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนเพิ่มขึ้นตามนโยบายที่โรงเรียนกำหนดไว้

2.3 บทบาทมนุษยสัมพันธ์และการสื่อสาร มีแนวทางการพัฒนา ดังนี้ 1) แนวทางการให้กำลังใจครูและนักเรียนที่ปฏิบัติงานดีเด่นในสถานศึกษาคือ การพิจารณาความดีความชอบตามคุณภาพการปฏิบัติงาน กล่าวคำชมเชยให้ของขวัญในวันสำคัญ ตามสมควรและเสมอภาคกัน เผยแพร่ผลงานเพื่อประกาศเกียรติคุณ หรือใช้คำชื่นชม การเป็นที่ยอมรับของเพื่อนร่วมงาน 2) แนวทางนำหลักการบริหารแบบกัลยาณมิตรมาใช้ในการบริหารงานวิชาการสถานศึกษาคือ การบริหารแบบครอบครัว หากมีข้อควรแก้ไขปรับปรุงจะบอกกล่าว ตักเตือน หากทำดีจะชื่นชมเพื่อเพิ่มขวัญกำลังใจ ให้อิสระครู และสนับสนุนงบประมาณวิชาการ โดยใช้การบริหารแบบกัลยาณมิตร มีใจเป็นกลาง ครูทุกคนเสมอภาค โดยส่งเสริมให้ครูทุกคนทำหน้าที่ของตนเอง และ 3) แนวทางสร้างความสัมพันธ์ที่ดีกับครู นักเรียน ผู้ปกครองและชุมชน คือ สร้างเครือข่ายผู้ปกครองโดยใช้แอปพลิเคชัน ไลน์ (Application line) เฟซบุ๊ก (Facebook) จัดทำป้ายประชาสัมพันธ์หรือจัดกิจกรรมสัมมนาและใช้ศาสนาเป็นตัวกลางสร้างความสัมพันธ์กับชุมชน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ พุทธพิพล พุทธพิบูล (2557, หน้า 143 - 149) พบว่า รูปแบบการสื่อสารของผู้บริหารโรงเรียนนั้นเป็นรูปแบบการสื่อสารเชิงพฤติกรรมแบบผสมสารในลักษณะ ได้แก่ การสื่อสารแบบมีชีวิตชีวา (Spirited) ผู้บริหารใช้ในการสื่อสารเพื่อบริหารจัดการ โรงเรียน การสื่อสารแบบเห็นอกเห็นใจ (Considerate) ในสถานการณ์ที่มีสื่อสารเพื่อสร้างความสัมพันธ์หรือการสร้างบรรยากาศ และการสื่อสารแบบมีระเบียบวินัย (Systematic) ซึ่งผู้บริหารนำมาใช้เฉพาะเพื่อการชี้แจง ตรวจสอบ และการย้ำเตือนความทรงจำผ่านสื่อลักษณะต่าง ๆ

จากการอภิปรายข้างต้นแสดงให้เห็นว่า การบริหารแบบกัลยาณมิตรจะช่วยให้ความสัมพันธ์และการสื่อสารภายในโรงเรียนหรือโรงเรียนและชุมชนเป็นไปในทางที่ดี ผู้บริหาร

โรงเรียนคอยให้การช่วยเหลือสนับสนุนให้งานวิชาการ ผลที่เกิดแก่โรงเรียนคือความสำเร็จและการพัฒนาด้านวิชาการของโรงเรียน ครูมีความสุขในการทำงานและโรงเรียนได้รับการสนับสนุนเพื่อพัฒนางานด้านวิชาการจากผู้บริหารและชุมชน

2.4 บทบาทการนิเทศ มีแนวทางการพัฒนา ดังนี้ 1) แนวทางการส่งเสริมครูใช้เวลาในการจัดการเรียนรู้ให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุด คือ การนิเทศ ใช้สื่อเทคโนโลยีในการจัดการเรียนการสอน ผู้บริหารโรงเรียนให้คำแนะนำ ช่วยเหลือ ปรึกษา เพื่อนำข้อมูลที่พบมาพัฒนาการจัดการเรียนรู้ให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุด ผู้บริหารโรงเรียนตรวจแผนการจัดการเรียนรู้อย่างละเอียด แจ้งข้อควรปรับปรุง ให้ครูปรับปรุงแผนการจัดการเรียนรู้ให้สามารถปฏิบัติได้จริง 2) แนวทางส่งเสริมให้ครูประเมินตนเอง คือ ครูจัดทำ SAR เพื่อประเมินตนเองส่งผู้บริหาร โรงเรียนทุกภาคเรียน คณะทำงานร่วมกันทำ AAR สรุปกิจกรรม/โครงการ และจัดทำประเมินผลงาน สื่อ แผนการจัดการเรียนรู้ และ 3) แนวทางการแจ้งข้อควรปรับปรุงจากการนิเทศ และเสริมสร้างกำลังใจให้ครูปรับปรุงการทำงานคือ ผู้อำนวยการโรงเรียนนิเทศ ซึ่งแจ้งข้อควรปรับปรุงเพื่อพัฒนาการทำงานและกระบวนการจัดการเรียนรู้ หรือใช้กระบวนการ PLC ให้ผู้ที่เกี่ยวข้องร่วมพูดคุยกัน ทั้งนี้สอดคล้องกับงานวิจัยของ ราตรี ฉวีวงศ์ (2551, หน้า 87) พบว่า การนิเทศภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานของผู้บริหารโรงเรียนและครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 2 โดยรวมอยู่ในระดับมาก ยกเว้นด้านการวิจัยเชิงปฏิบัติการในชั้นเรียน มีระดับการปฏิบัติงานอยู่ในระดับปานกลาง ผู้บริหารโรงเรียนมีระดับการปฏิบัติการนิเทศภายในสถานศึกษามากกว่าครูผู้สอนในทุกด้าน และระดับชั้นที่ต่างกัน มีระดับการปฏิบัติการนิเทศภายในสถานศึกษาไม่ต่างกัน ผลการศึกษาข้อเสนอแนะของผู้ตอบแบบสอบถามเรียงตามลำดับจากมากไปน้อย 3 ด้าน ได้แก่ ด้านการให้ความช่วยเหลือแก่ครูโดยตรงเห็นว่าควรจัดให้มีการนิเทศช่วยเหลือและแก้ไขปัญหาอย่างสม่ำเสมอ เป็นระบบหลากหลายรูปแบบและต่อเนื่อง รองลงมาคือ ด้านความต้องการให้โรงเรียนหรือผู้นิเทศพัฒนาหลักสูตรเห็นว่า ควรมีการพัฒนาหลักสูตรสอดคล้องกับความต้องการของนักเรียนและชุมชน และด้านความต้องการให้โรงเรียนหรือผู้นิเทศช่วยเหลือการวิจัยเชิงปฏิบัติการในชั้นเรียน เห็นว่าควรจัดให้ครูได้รับการอบรมเกี่ยวกับการวิจัยในชั้นเรียนทุกคนอย่างต่อเนื่องเป็นประจำทุกปี

จากการอภิปรายข้างต้นแสดงให้เห็นว่า การนิเทศภายในโรงเรียนเป็นหัวใจสำคัญในการพัฒนางานวิชาการ ซึ่งครูจะได้ประเมินและพัฒนาตนเองจะนำไปสู่กระบวนการจัดการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพและส่งเสริมให้โรงเรียนสามารถพัฒนาผลสัมฤทธิ์ของนักเรียนได้

2.5 บทบาทด้านการสร้างความคิดรวบยอด มีแนวทางการพัฒนา ดังนี้ 1) แนวทางส่งเสริมให้นำข้อมูลผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนมาจัดทำแผนพัฒนาผลสัมฤทธิ์ของสถานศึกษา คือ นำข้อมูลการนิเทศมาจัดทำแผนพัฒนาผลสัมฤทธิ์ ตั้งเป้าหมายผลสัมฤทธิ์ในแต่ละ

ปีการศึกษา 2) แนวทางนำเป้าหมาย พันธกิจ ในการพัฒนางานด้านวิชาการของสถานศึกษาไปสู่ในการปฏิบัติงานในสถานศึกษา คือ แจกแจงเป้าหมายและพันธกิจในการพัฒนางานวิชาการของโรงเรียน จัดทำโครงการให้สอดคล้องกับเป้าหมายของโรงเรียน อนุมัติงบประมาณ และปฏิบัติงานไปตามวัตถุประสงค์ของโครงการหรือจะลงสู่การปฏิบัติโดยผ่านกลยุทธ์ โครงการ กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน

3) แนวทางการถ่ายทอดความรู้เกี่ยวกับนโยบาย การจัดการการศึกษาของชาติทุกระดับ และสามารถน่านโยบายไปสู่การปฏิบัติ คือ วิเคราะห์นโยบายของรัฐบาลโดยผู้อำนวยการโรงเรียนและหัวหน้างานทั้ง 4 ฝ่าย คัดเลือกนโยบายที่สามารถปฏิบัติได้ในบริบทของสถานศึกษา จัดประชุมครูให้รับรู้ถึงนโยบาย และจัดทำแผนปฏิบัติการร่วมกัน ให้ครูและนักเรียนปฏิบัติอย่างทั่วถึง โดยควรจัดทำเป็นแผนปฏิบัติการและปฏิทินปฏิบัติงานของโรงเรียน และ 4) แนวทางการจัดลำดับความสำคัญของการปฏิบัติงานและแก้ปัญหาการดำเนินงานวิชาการ คือ ควรเรียงความสำคัญและความเร่งด่วนของงานโดยผู้บริหารโรงเรียน หัวหน้างานวิชาการเพื่อจัดเป็นวาระการประชุม โดยควรใช้คนให้เหมาะกับงาน ให้ความไว้วางใจ สร้างความเข้าใจ ใช้หลักพรหมวิหาร 4 ในการทำงาน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ แพรดาว สนองฝัน (2557, หน้า 42 - 45) เรื่องทักษะของผู้บริหาร โรงเรียนในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 3 พบว่า ทักษะด้านความคิดรวบยอด คือ ผู้บริหารควรศึกษาข้อมูลรอบด้าน และนำไปกำหนดนโยบาย กลยุทธ์ให้สอดคล้องกับสถานการณ์

จากการอภิปรายข้างต้นแสดงให้เห็นว่า การบริหารงานวิชาการควรมีการจัดลำดับความเร่งด่วนของงานเพื่อการปฏิบัติงานที่ทันเวลา การพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนควรนำข้อมูลผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน มาจัดทำแผนพัฒนาผลสัมฤทธิ์ของสถานศึกษา ทำโครงการให้สอดคล้องกับเป้าหมายของโรงเรียน อนุมัติงบประมาณ เพื่อพัฒนาผลสัมฤทธิ์ของโรงเรียนให้สูงขึ้น การจัดการเรียนรู้อมีประสิทธิภาพสูงตามที่โรงเรียนสามารถพัฒนาได้

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลวิจัยไปใช้

งานวิจัย เรื่อง แนวทางการพัฒนางานวิชาการตามบทบาทผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 ผู้บริหาร โรงเรียนควรพิจารณานำผลการวิจัยไปประยุกต์ใช้ในการพัฒนาสถานศึกษา ดังนี้

1.1 แนวทางการพัฒนางานวิชาการตามบทบาทผู้บริหารสถานศึกษา ด้านบทบาทผู้นำทางวิชาการ พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาควรให้ครูนำผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนมาพิจารณารายตัวชี้วัด นำมาจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพและโครงการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ ส่งเสริมให้ครู

นำเสนอแนวทาง ข้อคิดเห็นในการกำหนดเป้าหมาย พันธกิจในการพัฒนางานด้านวิชาการของสถานศึกษา หรือจัดประชุม หรือใช้กระบวนการ PLC ร่วมกันเสนอเป้าหมาย พันธกิจร่วมกัน ดังนั้น ผู้บริหาร โรงเรียน ดังนั้นผู้บริหาร โรงเรียนควรพัฒนาความรู้ อยู่เสมอ และเป็นผู้นำทางวิชาการแก่ครูและนักเรียนใน โรงเรียน โดยเป็นผู้นำทางความรู้และสนับสนุนการพัฒนางานวิชาการ

1.2 แนวทางการพัฒนางานวิชาการตามบทบาทผู้บริหารสถานศึกษา ด้านบทบาทการบริหารจัดการที่ดี ผลการวิจัยพบว่า ผู้บริหาร โรงเรียนควรส่งเสริมให้ครูทำงานเป็นกลุ่มและใช้กระบวนการ PLC เพื่อตั้งเป้าหมายในการปรับปรุงพัฒนางานวิชาการร่วมกัน โรงเรียนตั้งเป้าหมายผลสัมฤทธิ์ของปีการศึกษา จัดประชุมเพื่อกำหนดนโยบาย ยุทธศาสตร์ในการพัฒนางานวิชาการ เพื่อเพิ่มผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ผู้บริหาร โรงเรียนสร้างความตระหนักให้ครูนำหลักสูตรสถานศึกษามาใช้ โดยแจ้งให้ครูรับทราบเป้าหมายของหลักสูตรสถานศึกษา ครูออกแบบการจัดการเรียนรู้จัดทำแผนการเรียนรู้เพื่อให้บรรลุเป้าหมายของหลักสูตร ดังนั้นผู้บริหาร โรงเรียนควรส่งเสริมให้ครูทำงานเป็นกลุ่ม โรงเรียนตั้งเป้าหมายผลสัมฤทธิ์ของปีการศึกษา และสร้างความตระหนักให้ครูนำหลักสูตรสถานศึกษามาใช้เพื่อการบริหารงานวิชาการภายใน โรงเรียนส่งผลให้เกิดประสิทธิผลที่ดีต่อนักเรียนและครูในโรงเรียน

1.3 แนวทางการพัฒนางานวิชาการตามบทบาทผู้บริหารสถานศึกษา ด้านบทบาทการบริหารจัดการที่ดี ด้านบทบาทมนุษยสัมพันธ์และการสื่อสาร ผลการวิจัยพบว่า ผู้บริหาร โรงเรียนควรพิจารณาความดีความชอบตามคุณภาพการปฏิบัติงาน กล่าวคำชมเชยให้ของขวัญในวันสำคัญ ตามสมควรและเสมอภาคกัน เผยแพร่ผลงานเพื่อประกาศเกียรติคุณ หรือใช้คำชื่นชมการเป็นที่ยอมรับของเพื่อนร่วมงาน หากครูมีข้อควรแก้ไขปรับปรุงจะบอกกล่าว ตักเตือน หากทำดีจะชื่นชมเพื่อเพิ่มขวัญกำลังใจ ให้อิสระครู และสนับสนุนงบประมาณวิชาการโดยใช้การบริหารแบบกัลยาณมิตร มีใจเป็นกลาง ครูทุกคนเสมอภาค โดยส่งเสริมให้ครูทุกคนทำหน้าที่ของตนเอง และควรสร้างเครือข่ายผู้ปกครองโดยใช้แอปพลิเคชัน ไลน์ (Application line) เฟซบุ๊ก (Facebook) จัดทำป้ายประชาสัมพันธ์หรือจัดกิจกรรมสัมมนาและใช้ศาสนาเป็นตัวกลางสร้างความสัมพันธ์กับชุมชน ดังนั้นผู้บริหาร โรงเรียนควรมีใจควรมีมมนุษยสัมพันธ์ที่ดีต่อครู นักเรียน และชุมชน โดยการสื่อสารที่ดีและเข้าถึงกลุ่มเป้าหมาย

1.4 แนวทางการพัฒนางานวิชาการตามบทบาทผู้บริหารสถานศึกษา ด้านบทบาทการนิเทศ ผลการวิจัยพบว่า ผู้บริหาร โรงเรียนนิเทศให้คำแนะนำ ช่วยเหลือ ปรึกษา เพื่อนำข้อมูลที่พบมาพัฒนาการจัดการเรียนรู้ให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุด ผู้บริหาร โรงเรียนตรวจแผนการจัดการเรียนรู้อย่างละเอียด แจ้งข้อควรปรับปรุง ให้ครูปรับปรุงแผนการจัดการเรียนรู้ให้สามารถปฏิบัติได้

จริง ส่งเสริมให้ครูจัดทำ SAR เพื่อประเมินตนเองส่งผู้บริหารโรงเรียนทุกภาคเรียน คณะทำงานร่วมกันทำ AAR สรุปกิจกรรม/โครงการ และจัดทำเพิ่มสะสมผลงาน สื่อ แผนการจัดการเรียนรู้ ดังนั้นผู้บริหารโรงเรียนจึงควรมีกรณีศึกษาเพื่อประเมินการสอนและช่วยเหลือพัฒนาครู ส่งเสริมให้ครู ส่งเสริมให้ครูจัดทำ SAR/AAR สรุปกิจกรรม/โครงการ และจัดทำเพิ่มสะสมผลงาน

1.5 แนวทางการพัฒนางานวิชาการตามบทบาทผู้บริหารสถานศึกษา ด้านบทบาทการสร้างความคิดรวบยอด ผลการวิจัยพบว่า ผู้บริหารโรงเรียนควรส่งเสริมให้ครูนำข้อมูลผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน มาจัดทำแผนพัฒนาผลสัมฤทธิ์ ตั้งเป้าหมายผลสัมฤทธิ์ในแต่ละปีการศึกษา แจ้างเป้าหมายและพันธกิจในการพัฒนางานวิชาการของโรงเรียน จัดทำโครงการให้สอดคล้องกับเป้าหมายของโรงเรียน อนุมัติงบประมาณ และปฏิบัติงานไปตามวัตถุประสงค์ของโครงการหรือจะลงสู่การปฏิบัติโดยผ่านกลยุทธ์ โครงการ กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน วิเคราะห์นโยบายของรัฐบาลโดยผู้อำนวยการโรงเรียนและหัวหน้างานทั้ง 4 ฝ่าย คัดเลือกนโยบายที่สามารถปฏิบัติได้ ในบริบทของสถานศึกษา จัดประชุมครูให้รับรู้ถึงนโยบาย และจัดทำแผนปฏิบัติการร่วมกัน ให้ครูและนักเรียนปฏิบัติอย่างทั่วถึง โดยควรจัดทำเป็นแผนปฏิบัติการและปฏิทินปฏิบัติงานของโรงเรียน และควรเรียงความสำคัญและความเร่งด่วนของงานโดยผู้บริหารโรงเรียน หัวหน้างานวิชาการเพื่อจัดเป็นวาระการประชุม โดยควรใช้คนให้เหมาะกับงาน ให้ความไว้วางใจ สร้างความเข้าใจ ใช้หลักพรหมวิหาร 4 ในการทำงาน ดังนั้นผู้บริหารควรส่งเสริมให้ครูวิเคราะห์ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน เพื่อจัดทำแผนพัฒนาผลสัมฤทธิ์ซึ่งการดำเนินการนั้นต้องสอดคล้องกับนโยบายที่โรงเรียนกำหนด และผู้บริหารโรงเรียนควรเรียงความสำคัญและความเร่งด่วนของงานโดยผู้บริหารโรงเรียน เพื่อให้การบริหารงานวิชาการปฏิบัติได้ทันเวลา

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรศึกษาแนวทางการพัฒนางานวิชาการตามบทบาทผู้บริหารสถานศึกษาที่แตกต่างจากสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1

2.2 ควรศึกษาความคิดเห็นเกี่ยวกับแนวทางการพัฒนางานวิชาการตามบทบาทผู้บริหารสถานศึกษาที่ประสบความสำเร็จในการนำแนวทางการพัฒนางานวิชาการตามบทบาทผู้บริหารสถานศึกษาไปใช้

2.3 ศึกษาการเปรียบเทียบการนำแนวทางการพัฒนางานวิชาการตามบทบาทผู้บริหารสถานศึกษา กับแนวทางการพัฒนางานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาในรูปแบบอื่น ๆ